

Selmezbányai Hetilap

VEGYES TARTALMÚ HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 75./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is czimzendő.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. Özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Kicsi a lakpénz!

Kicsi a lakpénz! Joggal hangoztatják e panaszt itt Selmezen a tisztviselők; mert csakugyan, Selmeze a tisztviselők részére rendszeresített lakpénz nem csak, hogy nem áll semmi arányban az itteni viszonyokkal, de határozottan nevetséges. A lakosság száma évről-évre növekszik, a lakások száma pedig fogy s így természetes, hogy a lakbér évről-évre rohamosan emelkedik. Olyan lakásért, melyet husz év előtt évi negyven forintért lehetett kibérelni, ma legalább is száznegyven forintot kell fizetni; ezt keservesen kell tapasztalunk. És ez állapotot főleg a tisztviselői osztály sanyli meg, melynek nem áll módjában a fokozott kiadást a bevétel fokozásával egyensúlyozni. Alig van talán Selmezen tisztviselő, ki ne volna kénytelen a fizetendő lakbért fizetéséből, mely ugy sem mondható egyáltalán fényesnek, kiegészíteni. Nem szabad itt tekintetbe vennünk azon, a hegyoldalakra vályogból ragasztott fecskéfészkeket, melyeket a jóhiszeműség házaknak nevez, de melyek még a legalacsonyabb foku munkásosztály számára sem nyújtanak mást kénysermenedéknél; ezen egészségtelen oduk az itteni lakásviszonyok elbírálásánál egyáltalán nem is jöhetnek tekintetbe; de szólunk olyan lakásokról, melyek egy tisztviselő legszerényebb igényeinek legalább némileg megfelehetnek. S ilyen lakás kevés, nagyon kevés van, szemben az itt állandóan tartózkodó tisztviselők számá-

val; mert aránylag sok állami hivatal van itt, eltekintve a városi és magán hivataloktól. Itt van a bányász- és erdészakadémia, két gimnázium, egy bányásziskola, több népiskola, járásbiróság, dohánygyár, adóhivatal, posta- és távirda, a bányaaigazgatóság, bányaszámvevőség, vasuti állomás; mind megfelelő tisztviselői személyzettel; itt vannak ezeken kívül a városi tisztviselők, van egy kötszövő és egy cipőgyár. Már most meg kell gondolnunk azt, hogy nem csak a felsorolt hivatalokban és gyárakban alkalmazottak igényelnek és bérelnék lakásokat, de maguk a hivatalos helyiségek is megannyi magánlakással kevesbitik ezek számát; így például a királyi adóhivatal magánházban bérelte ki helyiségeit; de ez mind még nem elég; még más is járul hozzá, mi Selmezen, mely különben is, az élelmezést és ruházkodást tekintve, egyike az ország legdrágább városainak, — a lakbéréket felcsigazza. Mindig több és több helyiséget igényelnek a nyilvános intézetek, társas körök, magánvállalatok, megnyíló üzletek, s most még új akademiái palotát épített a kincstár, mely új palotának ismét néhány magánlakosztály esik áldozatul; és e hiány semmikép sem lesz pótolva; ennek előbb utóbb az lesz a következménye, hogy a szerényebb javadalmazású tisztviselő kénytelen lesz családjával szabad ég alatt táborozni, vagy pedig lakpénzén kívül még fizetése felét a lakbér molochjának odavetni áldozatul; hogy miből éljen meg azután, azt nem

kérdezi a magas kincstár; de hiszen már jelenleg is így vagyunk. Hány tisztviselő van, ki tisztességes lakás költségeit nem bírván fedezni, családjával belezsufolja magát nedves, szűk oduba, s még ott is ráfizet. Hogy ez állapot nem tartható, hogy ez állapot még a tisztviselői kar tekintélyének is árt, azt minden elfogulatlan ember beláthatja; és gondoskodik-e a kormány e visszás állapot megszüntetéséről?! Keserű kacagásra fakadhatna az ember, elgondolva azt, hogy az atyai kormány Selmezbányát a IV-ik, tehát utolsó lakpénzosztályba sorozta, egyenlő rangban Abauj-Szántó, Alsó-Kubin, Aranyidka, Berencsfalu, Duna-Pentele, Gölniczbánya, Hatvan, Uj-Bánya, Vámos-Mikolával, Pomázzal és számtalan oly apró-cseprő helységgel, melyek Selmezbányához mérten faluszámba mehetnek. Hol itt a méltányosság, de hol itt csak az igazság is?! Nevetséges dolog, ha Selmezbányát a katonai lakbérosztályzatok fokozatán léptetik elő; abból nekünk, civileknek semmi hasznunk; nem szerénytelen, sőt nagyon mérsékelt óhajta Selmezbánya városának, hogy a III-ik lakpénzosztályba soroztassék, mire talán inkább rászorul, mint Nagy-Bánya, Kapuvár, Aranyos-Marót, vagy Resicza, mely csak bányatelep, vagy Salgó-Tarján, vagy épen Soroksár. Még más javaslatunk is volna, mely karöltve a lakpénz emeléssel, némileg enyhítené a lakásmezériát. Az itteni járásbiróság, adóhivatal és póstahivatal helyiségei nem megfelelők. Építtessen a kincstár egy épületet, melybe

TÁRCZA.

A végzet.

A „Selmezbányai Hetilap“ eredeti tárczája.

I.

„Az én nevem Botlik Jeremiás. Láthatják ebből, hogy, mikor a világra botlottam, már is balvégzetnek voltam szánva. Mikor a keresztviz alá tartottak, tüsszentés fogott el, s váratlan fejmozdulatommal kiütöttem a pap kezéből a vizes kancsócskát, melynek tartalma nemcsak fejemet árasztotta el, de rácsordult keresztanyám ujjdonatuj tengerzöld színű selyemszoknyájára is, melylyel szegényt valami lelketlen rőfös alaposan becsapta, mert a vízérintette helyeken a szép zöld szín azonnal piszkos sárgára változott. Ez akaratlan tüsszentéssel két ellenséget szereztem magamnak; a papot, ki restelte ügyetlenségét, s később, midőn hitoktatóm lett, minden áron korbácsosal akarta belém verni a szeretet tanait; és keresztanyámat, ki sohasem felejtette el, hogy én okoztam szép szoknyája romlását.

E biztató előzmények után az összes rokonság részéről már ki volt mondva rám az ítélet, hogy én csak a magam és mások bajára jöttem e világra.

E szerint azután bántak is velem.

Soha jálókszeret nem adtak kezembe, nehogy valamikép kiszúrjam vele valakinek a szemét. Azon életkorban, midőn más kölyök már teljes gyakorlottsággal kanalizik, engem még etettek, mint a fiók galambot, s szidtak mellette, hogy oly ügyetlen vagyok s enni sem tudok a magam emberségéből.

Hát kérem, tehettem én róla, ha sohasem adtak kanalat a kezembe?!

Egyszer azután családi tanácsban elhatározták, hogy kísérletet tesznek velem; elémbe adtak nagy porcellán tányéron daralevest s kezembe nyomtak

jókora kanalat; talán attól tartottak, hogy kisebb kanalat lenyelnek.

És bekövetkezett, a minék be kellett következnie.

Azaz ügyetlen szerszám sehogy sem illett a kezembe; leejtettem, épen a tányérra, ez cserepekre tört, s a levest azután kanalazhatta föl a mázos padlórol, a ki akarta.

Kikaptam érte.

Tehát önálló eselekvésre való első kísérletemért is már verés volt a jutalmam.

Vessünk fátyolt a selypítő és dadogó korszak könydús napjaira; csak annyit jegyzek meg, hogy kötni való bolond volt az, ki legelőbb mondotta boldognak a gyermekkorl.

Iskolába kellett járnom.

Már a hátam borzongott, midőn be kellett lépnem a sok vásott gyerek közé, kik csöppet sem látszottak a rossz tett tudatával birni, midőn egymást püfölték, meglépták.

Nekem sohasem volt alkalmam magamat a verekedés nemes művészetében gyakorolnom, s így bizony én voltam az, ki mindig a rövidebbet húzta.

Egyszer azután vége szakadt türelmemnek, s elmondtam odahaza, milyen gyöngyéletem van tanóra közben az iskolában. Azt a mindenesetre igen bölcs tanácsot kaptam, hogy csak jelentsem fel a rakoncátlan ficzkókat a tanító bácsinak, majd ez rendet csinál.

A gyermeki engedelmisséget szent kötelességül ismertem, s legközelebbi alkalommal megfogadtam a tanácsot. A tanító olyan furesán nézett rám s azután azt kérdezte, hogy hát azután én miként ütöttem vissza bántalmazóimat?! Én megbotránkozással utasítottam vissza e föltevést, hiszen jól nevelt fiúnak nem illik verekedni! A tanító nyám-nyámrol mormogott valamit, a kölyköket kissé összeszidta s engem haza-

menet tanuló társaim jól elnás pángoltak, szememre vetvén, hogy árulkodó vagyok.

Ez időtől nem tudtam bizalmas pajtásra szertenni; gyanakodtak rám, félték tőlem, hogy besugó vagyok.

Ne gondolják, hogy egy gyermeki kedélyre ez nincs benyomással. Fáj, nagyon fáj az nekem, hogy társaim kerülnek; hiába volt az, hogy néhányszor, ha valami turpisság kisült, magamra vállaltam az egészet. A tanár, ki ismerte már a bűnösöket, rám rivallt, hogy hazug vagyok; tanuló társaim meg azt hitték, hogy őket akarom csak állatni színlelt önfeláldozással.

Tanultam, hogy csak ugy hevült tőle a koponyám; pedig elég gyors felfogásom volt. De ha azt hiszik, hogy jeles osztályzataim voltak, nagyon csalatkoznak.

A tanár sohasem szólított fel a lecke elmondására; meg volt győződve róla, hogy nem tudom, akár hogy bizonyítottam is az ellenkezőt. Egyszer, fél napi szünidő után mégis kiszőlított, mondván; „No most, Botlik, lássuk, mit tudsz; ráértél magolni!“

Én pedig épen akkor nem tudtam semmit sem, mert előtte való nap rákászni voltam; egy rák jól megcsipett, hogy megdagadt tőle a kezem, s épen nem volt kedvem tanulni.

Evvel el voltam temetve. A „legrosszabb diák“ hirnèvre tettem szert; tanuló társaim pedig nevettek, mert jól tudták, hogy nem így van; hiszen én oktattam őket, írásbeli dolgozataik java részét én csináltam meg nekik; annyira ment e szolgáltatásom, hogy a magaméra már nem értem rá, a tárgyól is kifogytam s így az én dolgozatom volt a legrosszabb.

Daczára mindezeknek mégis csak felcseperedtem. Elvégeztem az egyetemét is, mindenféle pótszigorlatok letévése mellett; mert itt is üldözött a balsors s tanárainm vetekedtek egymással oly találós kérdések intézésében hogy azokra mindenféleképp lehetett felelni; így pl.

ez a három hivatal elfér, s azon tárczának, melynek költségén az épület emeltetett, fizessen lakbért a többi két, más tárcza alá tartozó hivatal; így legalább megfelelő helyiségekkel rendelkezniének a hivatalok s a jelenleg általuk elfoglalt helyiségek ismét magánlakásokul szolgálnának.

A városok új szervezete.

A „Politikai Hetiszemle“ kivonatilag egy törvényjavaslat — tervezetet tett közzé, mely törvényjavaslat a városok új szervezeteéről szól és így hazánk minden városát, tehát városunkat is igen közelről érdekli.

A törvényjavaslat a belügyminiszteriumban készült és Fascho-Mojs miniszteri tanácsos dolgozata.

E törvényjavaslat, helyesebben csak tervezet, elsősorban kiválóbb szakférjak között osztatik szét véleményadás végett és ezek birálatának beérkezése után a belügyminiszteriumban szaktanácskozmány fog összeülni, mely végleg fogja megállapítani „a városi rendtartásról“ szóló törvényjavaslatot.

Igen helyesen jegyzi meg a „Magyar Hirlap“ e törvényjavaslatról, hogy az, idegen rendszerekből átlántált intézkedésekkel van tele.

Ámde lássuk mily újításokat kíván e tervezet életbe léptetni.

Első sorban is e javaslat szerint nem lenne többé törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanács-csal hanem csak „képviselő testülettel“ bíró város, de azért a törvényhatósági joggal felruházott város ezután is független, önálló marad, míg ellenben a rendezett tanácsú városok képviselő testülete ezután sem gyakorol törvényhatóságot, hanem szélesebb önrendelkezési joggal ugyan, de a vármegyei törvényhatóságnak lesz mégis alávetve. A javaslat egyáltalán minél nagyobb szabadsággal és intézkedési joggal kívánja a városokat felruházni.

A képviselő testület és a tanács szervezésénél a lakosság számát veszi alapul és a képviselő testület tagjainak számát a lehető minimumra redukálja. Példának 20 ezer lakosig (tehát városunk is ezen kategóriába tartoznék) 24, és pedig 12 szabadon választott és 12 virilis tag képezné a képviselő testületet. A javaslat újítása az is, hogy e szerint a viriliseket is választanák a legtöbb adót fizetők sorából úgy, hogy kétszer annyi virilist kandidálnak mint a mennyit választani kell. Az így megalkotott képviselő testület választja a tanácsot és pedig tükös szavazás és a választási elnök által hitelesített szavazó lapok után.

A tanács, e javaslat szerint, életfogytiglan megválasztott tisztviselőkből és a képviselő testületi közgyűlés által hat évre választott tanácsbeliekből állana. A képviselő testület teljesen elválasztatik a tisztviselői kartól, mely a városi közigazgatásnak tisztán ügyvivő, végrehajtó közege marad. E szerint tehát a közgyűléseken a tisztviselők nem bírnának többé ülési és

kérdették a többi között, mi a víz? „Két légnem vegyülete.“ — (H₂O). — Felelém bátran, a kérdés más értelmezését föl sem tétélezvén. Elbuktattak s avval pipáltak le, hogy csakugyan Botlik Jeremiás vagyok, jászolgálok a nevemre, hogy még azt sem tudom, miszerint a víz szintelen cseppfolyós test.

Néhány évi keserves nevelősködés után az egyik uraságom végre megszánt s befolyásával annyira vitte, hogy meglehetősen tanári állomást ígértek nekem; csak adjam be a kérvényemet.

Ezt meg is tettem. Ügyem a legjobban folyt; csak még a miniszteri tanácsos úrhoz kellett mennem, hogy az ő magas pártfogását is kérjem. Ezt ő maga is ohajtottá így; szerette az illet.

Én siettem föl Budapestre.

Gálába csaptam magam és siettem, hogy ott legyek a kitűzött órában. Kissé korán jöttem. A mint lassan fel-alá sétálok a palota előtt, egy hirtelen megálló bérkocsiból gyorsan kiugrik egy természetes ur, épen a tyúkszememre. Fájdalmamban szisszenve, ki találtam szalasztani ezt a szót: „Ügyellen!“ — Ebből szóváltás keletkezett, már t. i. annyiban, hogy a tyúkszemtaposó ur nem épen udvariasan rám támadt, s végre is kifejezte érdeklődését nevem iránt. Én átadom névjegyemet, valamit „furcsa viselkedés“-ről rebesgetve. Az az ur ránéz a névjegyemre. „Ah! tehát maga az, a ki el akarja nyerni azt a tanári állomást?! No, lesz gondom rá, hogy meg ne kapja. Ilyen krakélérek nem valók tanári pályára. Volt szerencsém!“

Az a tyúkszem taposó ur maga volt a miniszteri tanácsos, kitől minden, kitől jövőm függött.

Már most azon tanakodom, melyik szerszám alkalmasabb e világból való önellátásra, a revolver, valami jó faág, a Duna, a Vezuv krátere, vagy pedig beállani erzsébetvárosi képviselőjelöltnek.

szavazati joggal. A képviselő testület és tanács közti kapcsolatot a *representans polgármester* és a hat évre választott tanácsbeliek képeznek. Két polgármestert csak azon városok választanak, melyek 30 ezer vagy ennél több lakóssal bírnak. A 30 ezer lakósnál kevesebbel bíró város (tehát városunk is) csak *egy polgármestert és pedig representans polgármestert* választ, kinek helyettese gyanánt az első tisztviselő tanácsnok, mint ügyvivő polgármester viszi a városi közigazgatást. Az ügyvivő polgármesteri állás kvalifikációhoz van kötve, míg a *representans polgármesteri* állás ehhez nincs kötve. A *representans polgármestert* a városi képviselő testület tagjaiból választja a közgyűlés és pedig hat évre. A választást Ő Felsége erősíti meg. A tanács fele részben tisztviselőkből és fele részben képviselő testületi tagokból áll. Ez utóbbiakra nézve hivatali kvalifikáció nincs.

Ezek a külső tanácsstagok részt vesznek a városi tanácsülésen, ott szavaznak, de a végrehajtásban részt nem vesznek, mert az tisztán a minősítéshez kötött tisztviselői karra van bízva. Ugyanilyen szervezete lesz minden városnak, azzal a különbséggel, hogy az ügyvivő tisztviselő tanácsnokok arányában választott kül tanácsbeliek száma alapján több vagy kevesebb tagokból fog állani a tanács, melynek hatásköre tetemesen kibővítették olyan ügyekkel, a melyekben most a közgyűlés dönt. Viszont a városi közgyűlés is nagyobb szabadsággal és intézkedési joggal lesz felruházva, amennyiben számos közgyűlési határozat ezután nem szorul miniszteri jóváhagyásra.

De a legnagyobb újítást képezi a városi számvevőségek államosítása. A városi számvevőségek helyébe ugyanis e javaslat tervezet szerint a k. pénzügyminiszterium számvevőségének kirendeltségei lépnek. Így tehát a központi kormány a városok vagyonának ellenőrzését közvetlenül, saját közegeivel gyakorolná.

Ime ez volna a törvényjavaslat rövid kivonata.

Hogy a városi „képviselő testület“ és a városi tanács szabadabb intézkedési köre kitágíttassék, hogy a tisztviselők élethossziglan legyenek megválasztva, hogy a tanácsban a képviselő testület az általa hat évre választott tanácsbeli tagok által legyen képviselve, hogy a tisztviselőknél sem ülési, sem szavazati joguk a képviselő testületben ne legyen, hogy a választások tükös szavazás és elnököleg hitelesített szavazó lapok után történjenek, hogy a virilis tagok is választásának, ezt mind bizonyára mindenki, ki a városok mostani viszonyait ismeri jónak, helyesnek és üdvösnek fogja találni.

De hogy évszázados eredeti jogfejlődésen keresztül ment, ősi intézményeken épült városaink — és ez általában legyen mondva — idegen sallanggal, mint a milyen a „representans polgármester“ állása, czífráztassanak fel; vagy hogy a képviselő testületi tagok száma a helyett, hogy növeltenék, még jobban megszoríttassék, és hogy a város magán vagyona és jövedelme tisztán a központi kormány s illetve ennek finansz közegei által ellenőriztessék s mintegy ezáltal kormányilag egyenesen befolyásoltassék, szóval hogy a városok számvevősége államosíttassék — ezek ellen Magyarország összes városainak állást kellene foglalnia.

Minek nekünk egy reprezentáló polgármester?!

Már ugyis nyakig uszunk a reprezentálásokban.

Mért megszorítani a képviselő testületi tagok számát?! Hiszen mentől több tag által van a város önkormányzati testületében képviselve, annál nagyobb a garancia arra nézve, hogy úgy az adminisztráció ellenőrzése, mint a vagyon kezelése és a város összérdekeinek szem előtt való tartása fokozottabb mérvben és helyes irányban eszközöltetik.

A városi számvevőség államosítására nézve csak az a megjegyzésünk, hogy a városi számvevők már most is a főispán által élethossziglan kinevezett tisztviselők, tehát a választás esélyeinek alávetve nincsenek; hogy a városi vagyonkezelés és ellenőrzés felett már most is felügyeleti és felülvizsgálati jogot gyakorol a kormány és hogy a városi számvevőség most is teljesen függetlenül végzi teendőit.

Ha valamit kellene államosítani, akkor ez a rendőrség, mely a legtöbb városban nincs úgy szervezve, hogy feladatának meg tudjon felelni, és a városi adóhivatal, mely voltaképen az állami adók kezelését végzi és mely óriási terhet képez minden egyes városra nézve.

Miután e törvényjavaslati tervezet csak mint kivonat és úgy látszik nagyon hézagosan lett a lapokban közölve, ahhoz bővebben most még nem szolhatunk, de igenis kifejezést adunk abbéli erős meggyőződésünknek most már, hogy az, ily alakban, törvényre emelkedni sohasem fog.

Különfélék.

Személyi hírek. *Farbaky István* orsz. gyűl. képviselőnk holnap hétfőn utazik vissza Budapestre. — E napokban itt volt *Endrődy Géza* a kitűnően szerkesztett „Rendőri Lapok“ szerkesztője. — *Bittsánzky Ede* miniszteri tanácsos a múlt napokban visszautazott Nagybányára.

Graenzenstein Béla államtitkár kitüntetése. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király *Graenzenstein Béla* pénzügyminiszteriumi államtitkárnak, kitűnő szolgálatai elismerésül, a másodosztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta. Igaz örömmel üdvözljük mi selmecziek is e kitüntetést és a kitüntetett jeles férfit és van rá okunk is, mert Graenzenstein Béla államtitkár városunk érdekében sok üdvöset tett és annak javát jövőben is — legjobb hitünk szerint — hathatósan előmozdítani fogja.

Fényes esküvő volt tegnapelőtt Szklenő fürdőn. Mares Sándor es. és kir. huszár főhadnagy kelt ugyanis egybe, sógora Dr. Gaspartz Béla fürdőtulajdonos és Bars megyei főorvos házában, özv. lovag Dolniczky Kázmérné szül. Zavaszy Iona urnóval. Tanúk voltak: Mares László karacsondi (Hevesmegye) földbirtokos és dezséri dr. Rudnyánszky Titus aranyosmaróti főszolgabíró. Nászanya volt özv. Mares Lászlóné Léváról. A polgári házasságkötésnél közreműködött a vőlegény sógora, Dr. Gaspartz Béla fürdőtulajdonos, szklenői anyakönyvvezető.

— **Esküvők.** Herczegh Imre nagyági kir. bányamérnök múlt kedden kelt egybe Kykal Helena kisasszonnyal Selmezbányán. — Obernauer István vágóhelyi kir. adótitkár múlt esütörtökön tartotta esküvőjét Edelmann Irma kisasszonnyal, özv. Edelmanné kedves leányával Selmezbányán.

— **Kinevezés.** A selmezbányai bányagazgatóság számvevőségéhez számtisztte Gecsányi Adolf ideiglenesen nyugalmazott kir. adótitkár nevezetett ki.

— **Névmagyarosítás.** SzpevákJózsef városi r. kath. elemi iskolának derék tanítója *Dalos-ra*; Schmidt Gyula, selmeczi dohánygyári alkalmazott pedig belügyminiszteri engedéllyel, *Apor-ra* változtatták neveiket. — Éljenek!

— **A sparkassa épít.** Megirtuk, hogy a selmeczi takarékpénztár mérvadó elemei elvként kimondták, hogy a sparkassa egy szép, nagy épületet építsen. Egyelőre azonban természetesen még nem lett megállapítva, hogy hol, miképen és hogy vajjon a városi redut helyiségei is abban legyenek befoglalva. T. laptársunk a „Selmezbányai Hiradó“ múlt számában e tárgyról olyanféle közleményt hoz, mintha fentebbi közleményünk nem felelne meg a valóságnak. Örömmel konstatáljuk tehát, hogy újbóli intervevolásunk után a legmérvadóbb „forumok“ egyenesen kijelentették, hogy igenis a selmeczi sparkassa elvileg elfogadta, hogy egy díszes szép épületet épít, az építkezés részleteire azonban még eddig megállapodás nem történt. Így hát hála istennek, nem lesz szükségünk semmiféle „kuriozus“ indítványokra.

— **Rendőri hírek.** *Találtatott* Greguss és Jahn urak egyik bérkocsijában egy csomó nyomtatvány, melyet valamelyik biztosítási ügynök hagyhatott ott, mert a benne lévő nyomtatványok biztosítási ügyekre vonatkoznak. Az igazolt tulajdonos átveheti a rendőrkapitányi hivatalban. — *Lóosztályozás.* Selmezbánya sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel közhírré tételik, hogy az ez idei lóosztályozás f. évi június hó 3-án reggel 8 órától kezdődőleg a városi vígadó udvarán fog megtartatni; felhívának az összes lótulajdonosok, hogy lovaikat pontosan és teljes számban vezessék elő, s hogy loállományukban az összeírástól az osztályzatig történt minden változást a hivatalnál jelentsenek be. Az elővezetés alul csak a postaszállításra használt lovak vannak felmentve.

— *Életveszélyes fenyegetőzés.* F. hó 22-én a déli órákban önmagából egészen kikelve futott a rendőrséghez özv. B. Teréz bányász özvegye és ré múltén kért rendőrségi segítséget azt mondván, hogy egy bányász ember M. P. öt kalapáccsal agyonütni akarta, ő azonban a szobában elzárván magát, M. P. a kalapáccsal neki ment a háznak és azt majdnem ledönlötte! (!?) legott'a helyszíne a paradicsom hegyre kisető ügyeletes rendőrtiszt és rendőr azonban csak azt állapították meg, hogy B. Teréz M. P. által vakoltatta be a házat a múlt évben; a munka árával azonban adós maradt és miután ezt megfizetni nem akarta, M. P. az általa csinált vakolatot levverte; de csak részben, agyonütési fenyegetőzésről pedig szó sem volt. — Ilyenek az asszonyok! és így van sokszor a rendőrségnek is farsztó és fölszeseget valami fölött Urbanszky József bányász a mostoha fiával Uschlbetz Jánossal, ki utóbbi dühében egy késsel három helyen szúrta meg mostoha apját, akit még az éjjeli órákban vittek be a rendőrök a városi kórházba a hol dr. Kapp Jakab tb. tiszt főorvos beköttötte a sebeket; Uschlbetz pedig letartóztatva lett és másnap átkísértetett a bírósághoz.

Erdőkiirtás. Szinte megdöbbenve vettük a hírt, hogy a Szentháromság hegyi (Kornberg) erdő kiirtása javaslatba hozatott és e miatt Szitnyai József polgármester elnöke alatt egy bizottság helyszíni szemlét is tartott mult kedden. Ámde e megdöbbenésünk teljesen szétoszlott, a midőn Dr. Tóth Imre kincstári főorvos, ki az indítványt tevő, kijelentette, hogy az ottani kies, szép fenyves erdőnek semmi bántódása nem lesz, csakis a hegy tulsó felén, a Steffultó felé eső lejtőn lévő bokros és bozótos erdőrészt, mely a mostani állapotban teljesen hasznavehetetlen, kívánna kivágni és dió és nemes mogyoró fákkal beültetni. Az ott járt bizottság el is határozta, hogy egyelőre csak próba kivágatás és beültetés eszközését fogja javasolni. Közönségünk megnyugtatóására mondhatjuk tehát, hogy legkedvesebb sétatárhelyeink egyike, a kornbergi szép, kies fekvésű fenyő erdőske a kiirtás veszélyének nincs kitéve, sőt hogy az annak tulsó felén lévő eszterjének is csak egy kis része lesz próbaképpen dió és mogyoró fával beültetve. Melegen óhajtanók ez alkalomból is, hogy a város közelében fekvő kopár területek mihamarább fenyőfákkal beültetessenek, nem még hogy a már meglévő, közelfekvő fenyő erdők irtása még csak szóba is jöhessen.

— **A városi lövölde** megnyitása a beállott rossz időjárás miatt e hó 25-éről május hó 2-ára lett elhalasztva. Ez alkalomból is újból felkérjük különösen városi polgárainkat, hogy ez egylet tagjainak sorába tömegesen lépjenek be s ismét lendületet adjanak városunk eme legrégebbi egyletének.

— **Az izraeliták húsvéti ünnepei** f. hó 17-étől a tegnapi napig tartottak. Főünnep csak az első és utolsó 2 nap, a többi négy nap félünnep volt. Az ünnep utolsó napján a király- és hazáért magyar nyelven elmondott ima után gyász ima tartatott a holtak lelki üdvéért.

— **Lesz-e ez idén tavasz,** nemesak a naptárban de valósággal is, arról nem világosít föl sem Falb, sem más, de a divatárusnők kirakatai fenyegetőznek vele. Mi akkor hinnők, hogy kezdődik a tavasz, ha a sok szép tervezet (honvédszobor, nyaraló-telep, szertetház stb. stb.) valahára már a valóság stádiumába lépne.

A Zsigmond-utcai támfalról már több ízben emlékeztünk meg tréfásan is komolyan is; azt a támfalat építették is, be is dönt, meg újra építették, de, úgy látszik, valaki elátkozhatta, mint a selmeezi nagy vásárt, hogy soh'se sikerüljön úgy, mint kellene. A Zsigmond-utca partos, támfalas mellékága ugyan is süppedezik, különösen a Fodor-féle házzal szemben lévő részén, veszélyeztetve az ott épült házakat. Az a hirhedt támfal pedig, úgy látszik, olyan, mint a szinpadí pecsenye, csak látszik annak, minek lennie kellene; mert csöppet sem bizonyul támfal-nak.

A selmecebányai ker. betegsegélyző pénztár igazgatósága, miután a mostani elnök és alelnök Oszvaldt Gusztáv és Hornyacsék István mandátuma lejárt, holnap hétfőn d. u. 5 órakor Kuti István alkapitány iparhatósági kiküldött jelenlétében tartja az elnökválasztást, melyre felhívjuk az igazgatósági tagok figyelmét. Egészen biztosra vesszük, hogy elnöknek ismét csak az eddigi fáradhatatlan buzgalmu elnök, Oszvaldt Gusztáv és alelnöknek is az eddigi alelnök Hornyacsék István lesz egyhangulag megválasztva.

— **Az Ertl-féle majorság épületeinek megvétele** fogja indítványozni a városi tanács. Ezen épületek azon czélból vételnének meg a város által, hogy ott apallat telep létesíthessék és egyszersmind az erdőmesteri lak is ott lehessen. Ezen felül szükség van a városnak oly pajtára, csűrre, melyben takarmányát elhelyezheti különösen akkor, ha, mint az előrelátható, földjeit a város saját kezelésébe fogja venni. Részünkről e megvétele nagyon helyesnek tartjuk, mert valóban szükség van városi bika telepre; szükség van gazdasági épületekre és egy megfelelő erdőmesteri lakra is.

— **A helybeli czipőgyárról** megirtuk annak idején, hogy e gyár mostani, helyiségei e czélra nem alkalmasak és hogy Krausz Kálmán főkapitány elrendelte, miszerint az f. évi november 1-én bezárassék. Akkor alaposan reméltük, hogy a vállalkozó, ki az államtól tetemes szubvenziót húz, egy gyárat fog építtetni, mely czélra a kincstár bizonyára átengedte volna a mostani épületet. De a vállalkozó mind ez ideig semmit sem tett, pedig az építkezés ideje már nagyon is elérkezett. Mi lehet hát e halogatásnak czélja?

— Városunknak mindent el kell követni, hogy e gyár itt maradjon és felépüljön. Hiszen a kormány e válságba jutott városra akart segíteni a subventió nyújtásakor, nem pedig Brettschneider vállalkozón, vagy Schwarz Lipót gyárvezetőn. — Melegen ajánljuk e viszonyokat a kereskedelmi miniszter és államtitkár úr figyelmébe, kérve, hogy oda hassanak, hogy a pénzügyminister engedje át a gyár építésére azon telket, melyen most is áll a czipőgyár helyisége és hogy a vállalkozót szorítsa subvenziója elvesztésének terhe alatt arra, hogy e gyárat felépítse. Különben sikerült megkaphatnunk azon remekül irt és indokolt előterjesztést, melyet e tárgyban derék főkapitányunk a polgármesterhez intézett és mely így hangzik:

Az ezüst-ár hirtelen hanyatlásának idejében a város a nagyméltóságú kormányhoz fordult kéréssel, hogy az itteni férfi munkások részére gyári vállalatok állíttassanak fel, illetve, hogy ilyen gyárak itt felállíttatván, az itteni fiu-gyermekek az eddigi bányába járás helyett új munkát és így kenyeret nyerhessenek. — A magas kormány méltányolva a város helyzetét, a Bretschneider Zsigmond budapesti cégnek adott állami subvenziót, hogy az itt czipőgyári szakmühelyt állítván, abban a munkások számát egészen 500-ig emelje. — Ezen cég a czipőgyári szakmühelyt itt fel is állította, abba gépeket (gázmotort) helyeztet és mai napig mintegy 120 munkást foglalkoztat, többet azonban már fel nem vehet, mert helyisége nincsen. Ezen szakmühely a Deák-Ferencz utcában a városi vígadó mellett van a volt sóhivatal helyiségeiben, melyek is a m. kir. kincstár tulajdonát képezik. Ezen helyiségeket mindjárt 1895. évben kifogásoltam, de miután a cég az új építkezést helyezte kilátásba és miután ekkor még csak kevés munkás volt ott és a vállalat kezdetén volt, további lépéseket nem tettem; 1896. évben azonban ezen épületben az állapotok kezdtek tarthatatlanok lenni; — a sok gép körül nincsen meg a munkások testi épségét óvó korlát (1893. XX. VIII. t.-cz. 1. §-ának 6 pontja); a helyiségek a munkások számához mérten kicsinyek (1893, XXVIII, t.-cz. 1. §-ának b pontja); maga az épület és különösen a földszinti helyiségek nedvesek; — a a munkásoknak nincsen hol mosakodni stb. stb. ezen hiányokat megállapítván 712 sz./1897. vk. határozattal elrendeltem, hogy a vállalkozó még f. évi novemberig új gyárat építsen, mert ellen esetben a jelenlegi f. évi november 1-én be fogom zártni. Ezen határozatom jogerős lett; ellene a fent jelzett cég nem is felebbezett. Időközben beszéltem Bretschneider Zsigmond vállalkozóval, a ki megígérte szóval, hogy a jelenlegi épület megvétele iránt kérvényt fog benyújtani a m. kir. Pénzügyministeriumhoz, mint tulajdonoshoz és hogy ezután egy modern gyárat épít; ennek megtörténtéről azonban mai napig mit sem tudok pedig az építésnek ideje már régen itt van. Más oldalról ismét arról értesültem, hogy a gyár igazgatója Schwartz Lipót selmeezi lakos oda nyilatkozott, hogy „csak csukják be a gyárat, hiszen azt fellehet más városban is állítani, a hol szintén megkapjuk az állami subvenziót, mert hiszen ez nincs *Selmecebányához* kötve; sőt egyik írott fellebezésében, a midőn ő egy kihágás miatt általam megbüntetve lett, azt írta, hogy a gyárat kénytelen lesz innen elvinni, mert ő üldöztetik, stb. stb. Miután ezen vállalat ha kellőképpen fejlesztetik t. i. ha felépül és felveszi a kikötött (500) munkást, Selmecebányára nézve igen előnyös, és miután éppen ezt akarta elérni a magas kormány is az állami subventióval, miután továbbá nem érhető a cég magaviselete hogy mit akar elérni azzal, hogy a hatóságot kényszeríti a gyár becsukására, és miután e városra nézve nagyon hátrányos lenne, ha e vállalat megszűnnék és miután *tudomásom szerint* — mert a szerződést én nem láttam — az állami subventio *Selmecebánya* városához van kötve és miután ezen gyár mai állapotában absolute nem maradhat, mert az egészségtelen viszonyokon kívül még kiesiny is és így oda több munkás fel nem vehető, de még másrészt itteni népünk be nem akarja gyermekeit adni, mert nincs bizalma, hogy e gyár itt marad; oda terjed javaslatom a közérdek szempontjából, hogy méltóztassék ezen körülményeket sürgősen a Nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumnak bejelenteni és ott kérni, hogy ezen vállalat itt maradása biztosíttassék különösen az által, hogy a cég egy megfelelő gyárat építsen. — Ezen javaslatomat most azért teszem, hogy azután november 1-én ha a gyárat csakugyan be kell hatóságilag zárni, a kenyerét vesztett nép meggyőződést szerezhessen arról, hogy ki oka a bajnak.

— **Kötszövőgyár.** E napokban itt járt Joles Gyula a váci kötszövőgyár részvénytársaság igazgatója és jelenté azt, hogy a részvénytársaságnak ajánlani fogja, hogy Selmecebányán gyári épületet emeljen. Ez nagyon üdvös volna s nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy a közönség bizna a kötőgyár itteni állandóságában, mert bizony állandó épület nélkül gyár nem is képzelhető.

— **A Gázgyár állapota.** Mint értesülünk a tanács végre elhatározta, hogy a rongált légszuszító-vezetéknek alsó része kicseréltesék újjal. Azonban ez nem fog okozni oly csekély költséget, mint azt gondoljuk, mert ezekről lesz ott szó. Jó lenne ha a városi tanács alaposan meggondolná mire költsékezik. Mert a légszuszítógáz állapota is olyan, hogy minden perczben bedőléssel fenyeget és akkor odáig jutunk, hogy a világítás helyett sötétség, biztonság helyett robbanás fog bekövetkezhetni. Nem lehetne-e talán alkalmaznunk a jobb, szebb és olcsóbb világítási nemeket, pl az Acetylengázt? Itt tenni kell valamit és ha nem bizik a tanács az új világításban, úgy tétesse meg a kellő kísérleteket.

— **A Felső-Rózsautca rendezését** már megkezdette, nem ugyan a város, de egy magánember, kinek kerlje a nevezett utcával határos. Nehogy valaki ama magánember vélt nagylelkűségén elérékenykedjék, sietünk hozzá tenni, hogy az bizony a maga zsebére rendezte a Felső-Rózsautca ama részét, melyet kertje határol. E kert kerítése ugyanis már meglehetősen ósdi volt, s annak újjal való kicserélése vált szükségessé. Nem tudjuk, szán-e kál-e vagy véletlenségből az új széldezska kerítést valamivel kiljebb tolták az utca felé, kivált a felső sarkon, úgy, hogy a rendesnél csak valamivel testesebb ember bizony keresztül nem fér ott, s még a czingár dereku is kénytelen az utcaszéli vízvezető árokban (rigolban) járni. Nincs a városnak abba beleszólása? ! Járja-e az, hogy azt az utcát, mely amúgy is már nagyon keskeny volt, saját haszna vagy kényelme végett, a városi tulajdon megkárosításával s az arra közlekedők hátrányára, még szűkebbre még keskenyebbre szorítsa valaki? ! A rendőrkapitányi hivatal már is megtette a kellő lépéseket, hogy a város repozíciót eszközöltesse.

— **A téglagyár létesítésétől** — mint sajnos értesülünk — a Wunsch cég végleg lemondott, mert oly akadályok merültek fel, melyeket hamarosan elgördíteni nem lehetett és így azon reményünk is meggyúsult, hogy a mostaninál olcsóbb és jobb téglát fogunk kaphatni és újabb kereseti forrás nyitatik lakosságunknak. — Különben úgy értesülünk, hogy Hell Jakab szándékozik a „Bombaj” nevű telken egy téglagyárat építeni.

— **A mezőőrök** majus 1-én fognak a polgármester által kinevezettni és e kinevezésekhez főkapitányunk már be is terjesztette javaslatát, mely szerint a belvárosi felső legelőcsoporthoz Neuschwendtner Agoston városi erdővéd, a belvárosi alsó legelőcsoporthoz Hráskó Ignác városi erdőcsész, Hódrustra Turman Mihály városi erdővéd, Bélabányára Pukáts Márton, Felső-Rónára Bevelákva Antal nyug. városi erdőőrvezető, Steffultóra Podmaniczky Ferencz czipészter és Bankára Frantz Pál hozattak javaslatba.

Szerkesztői üzenet. M a k k - d á m a. „Maki” az egy majomfaj, a mely mindent utánoz és ebbeli képessége néha csodálatos is, de mégis csak majomlás. — „Makadám” az egy út, mely sok esetben azonban nagyon kijárt, rossz állapotú, sokszor meg annyira új-zöld, hogy veszélyes azon haladni. — „Szűnyog” az egy kis fürgő, gyorsan szálló állatocskó, melynek csipését leginkább a rossz vérű emberek érzik meg és különösen, ha valakit orron csip, daganatos nagy fájdalmat okoz. — „Nagy harang” az egy olyas valami, a melyre némely ember adósságai kifizetését szokta rábízni. Különben lassu kongású, altató hangú, sokszor salakos fémből készült öntvény, mely csak gyakorlott harangozó, nem pedig akarkinek húzásánál szólal meg messze terjedő érczes hanggal. — „Polémia” az egy oly meder, melynek üdítő vize ide-oda folydogál s a melybe beboacsajtkozni csak az mer, a ki jól tud az ár ellen is úszni, de ki nem, az fél tőle. — „Makáma” az az, mikor valaki szunyogról, nagy harangról és erőről beszél, pedig oroszánt, csengétyűt és gyöngye tehetetlenséget ért... azaz rejtve beszél. De már aztán, hogy a „m a k á m a s p o l é m i a” miként folyik, azt legyen szives a „kis újság”-tól megtudni, mert mi — szegényenkre kell bevallanunk — biz isten nem tudjuk. — Károlyváriak. Csak bátran! Minden indokolt és valóságnak megfelelő felszólalás lapunkban helyt talál. A közlemény alaki részét csak tessék ránk bízni.

NYILTTÉR.

(E rovat alatt közlöttekért nem felelős a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutott, hogy asztalos üzletemről azon hir terjed el, mely szerint én, tisztelettel alulírott iparczikkeimet *drágán* készíteném. Ezen álhíreszteléssel szemben kénytelen vagyok kijelenteni, hogy én a legjutányosabb árakat alkalmazom és üzletemben például ugyanegy minőségű butorok olcsóbban kaphatók, mint akár a fővárosban, akár más nagyvárosban. Természetes azonban, hogy oly olcsón nem dolgozhatom, mint a környékbeli falusi asztalos mesterek, de olyan munkát sem szállítok, mint azok; mert én minősítésemet sok évi elméleti és gyakorlati tanulmány utján a székes fővárosban szereztem meg, mi elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az általam készített asztalos és műasztalos munkák más szempontból bírálandók el.

Ennyit tartottam szükségesnek köztudomásra hozni az üzletemről rosszakaratulag terjesztett hírekkel szemben és tisztelettel kérni a n. é. közönséget, hogy a valóságról magának közvetlen meggyőződést szerezni kegyeskedjék.

Selmecebányán, 1887. april havában

Kiváló tisztelettel

Matzán Ferencz

asztalos-mester.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

A város közepéhez közel eső, legjobb karban lévő szép ház kis kerttel igen kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Bővebbel szolgál: e lapok kiadóhivatala.

Olcsó árusítás!

Miután sikerült a **Trauer Gyula úr fűszerkereskedése összes bolti árúit** jutányosan megvásárolnom, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ezen czikkeket **felette olcsó áron árusíthatom.**

Különösen bátor vagyok felhívni a cukrász, vendéglős és kávéos urak figyelmét arra, hogy míg a készlet tart. igen jó minőségű rum, konyak, sampagner, különféle likörök beszerzési áron aluli áron kaphatók.

A többi bolti czikkek is, úgymint a többi között, papiros, különféle festékneműek, kefék, stb. és fűszerárúk, míg a készlet tart, nagyon olcsón adatnak el üzletemben.

Selmecebánya, 1897. april 23. Tisztelettel
WEISZ IGNACZ
fűszerkereskedő, (Deák-utca, saját házában).

500 drb. 12 krajczáros kreton!

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy áruházamba 500 drb. 12 kros kreton érkezett. Miután e készlet előre láthatólag igen gyorsan el fog fogyni, kérem tisztelt vevőimet, hogy minél hamarabb tegyék meg bevásárlásaikat.

Tisztelettel
Weisz Adolf

BORBÉLYÜZLET ÁTVÉTEL.

Tiszteletteljesen alulirott bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Deák-utcai Heim házban lévő Neurath-féle régi borbélyüzletet átvettem és azt a mai igényeknek teljesen megfelelőleg berendeztem.

A midőn ezt szives tudomására hozni bátorkodom, egyszersmind kötelességemnek tartom egyrészt megköszönni azon eddigi pártfogást, melyben részesíteni szives volt, másrészt pedig biztosítani arról, hogy úgy mint eddig is minden erőmből oda fogok iparkodni, hogy a nagyra-becsült közönség teljes megelégedését kiérdemelhessem.

Tisztelettel kérve becses támogatását
Selmezbánya, 1897. ápril havában

maradok kiváló tisztelettel

Zsarkovacszy Száva
borbély és fodrász.

Szép bútorok!

Becsés tudomására és emlékezetébe vagyok bátor hozni, hogy

asztalos műhelyemet akként rendeztem be, hogy a legnagyobb igényeknek képes vagyok megfelelni.

Különösen kiemelem az általam készült bútorokat, melyek bár mely nagyvárosi ilyenmű iparkészítménnyel kiállják bizvást a versenyt és még azon előnnyel bírnak, hogy olcsóbbak mint amazok.

Minden iparkodásom oda terjed, hogy nagyra-becsült megrendelőim teljes megelégedését kiérdemelhessem s ép ezért kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Kiváló tisztelettel
Selmezbányán 1897. ápril havában
MATZÁN FERENCZ
asztalos mester.

* Házassulandók
figyelmébe! **

Olcsó árak!

Tartós, divatos kivitel!

Elköltözés miatt különféle bútorok, konyhaneműek, felszerelések, más egyéb ingóságok, két tehén stb. stb. szabad kézből eladók.

Bővebb felvilágosítást ad e lapok kiadóhivatala.

UJ BÉRKOCSI-ÜZLET *

Selmezbányán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt városi és vidéki közönségnek becses tudomására hozni, hogy Selmezbányán új bérkocsi üzletet kezdtem meg és főtörekvésem leendő csinos fogataim jó lovaim, valamint szolid és pontos eljárás által a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemelni.

Fuvarok rendelhető: **Lövész-utezében fekvő, annak előtt Janovszky, most Novák-féle házban.**

Kérve nagyra-becsült támogatását maradok kitünő tisztelettel
Selmezb. 1897. ápril havában

Missák Pál
bérkocsiüzlet tulajdonos.

Nagy kész czipőraktár.

Jutányos árak.

Tudomásul.

Mély tisztelettel vagyok bátor a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy egy idő óta tartó betegeskedésem nem engedi meg, hogy

czipészüzletemet

akként vezessem, miként azt eddig tettem. Kénytelen voltam tehát üzletemben egy a fővárosban hosszú időn át működött, kitünő ügyesség és izléssel bíró

szabászt

alkalmazni, ki helyét már is elfoglalta és ki — azt bizvást állíthatom — a czipészet és czipőszabászat terén a legnagyobb sőt legfinnyásabb igényeknek is megfelelni képes.

A midőn ezt tudomásul venni kérem, egyszersmind köszönöm az eddig tapasztalt pártfogást és kérem azt üzletem részére továbbra is fentartani annyival inkább, mert üzletem áru-raktárát mindennemű kész női-, férfi-, és gyermek czipőkkel a mai kor igényeihez képest dusan, nagy választékban felszereltem.

Selmezbányán 1897. április hó 15-én.

Teljes tisztelettel

Langauer József.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a legmodernebb igényeknek is teljesen megfelelőleg berendezett

szabóüzletemet

* A tavaszi idényre

a legdivatosabb, tartósabb és finomabb különféle bel- és külföldi szövetekkel dúsan felszereltem és azok nagy választékban állanak a tisztelt közönség rendelkezésére.

A midőn ezt nagyra becsült tudomására hozni szerencsém van, egyúttal biztosíthatom arról, hogy üzletemben minden nemű öltönyök a legújabb és legdivatosabb kivitelben készülnek.

Becsés pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Czemmel György
szabóüzlet-tulajdonos.

HOFF JÁNOS MALÁTA-KÉSZÍTMÉNYEI GYENGÉK ÉS BETEGEK SZÁMÁRA.

HOFF JÁNOS

Maláta-egészség-itala.

Mell-, tüdő- és gyomorbajoknál, emésztési zavaroknál, ugyintén általános elgyengülésnél, valamint lábadozók részére kitünőnek bizonyult, jóízű erősítő szer.

Tíz éve, vagy ennél még több ideje annak, hogy Ontól maláta-egészség-sörét, valamint a többi maláta-készítményeket vásárolok. Ezek az egyedüli szerek, melyek nóm egészségét visszazerezték.

Kérek újabb küldeményt.
BÖGNER C. Bécs, Hofmühlgasse.

HOFF JÁNOS

Sűrített-maláta-kivonata.

Gége- és légesohurutnál, valamint idült köhögéseknél; leginkább ajánlható gyermekek részére a lélekző szervek megbetegedésénél; máskülönbben is fölötte kellemes hatása.

Önök maláta-készítményei valódi jó s hatós szerek. Sziveskedjék tehát nekem ismét 5 nagy palack sűrített maláta-kivonatot, 1 font maláta-csokoládét és 1/2 zacskó maláta-mell-csokoládét küldeni,
FISCHER G. őrnagy, 37. gy.-ezr. Nagyvárad.

HOFF JÁNOS

Maláta-egészségi-csokoládéja.

Gyengülés-, vérszegénység-, idegesség- s álmatlanságnál, valamint étvágyhiánynál kitünően bevált. Fölötte jóízű és tápláló s kiváló eredménnyel gyengélkedő gyermekeknél és szoptató asszonyoknál használtatik.

Önök maláta-csokoládéja a legkiválóbb e nemben. Ezen kellemes italt idült gyomor, illetve emésztési zavaroknál, sápkórú s általános elgyengülésnél mindig jó eredménnyel alkalmaztam.
Dr. NICOLAI, orvos Triebelben.

HOFF JÁNOS

Maláta-kivonat-mell-csukorkái

Föliümlengetlan köhögésnél, rekedtségnél és nyálkásodásnál. A valódi maláta-kivonat-mell-csukorkák az emésztés megzavarása nélkül tetszés szerinti számban használhatók.

Bámulatos volt csökönyös köhögésem megszünése önök maláta-kivonat-mell-csukorkáitól v. Zedlicz-Neukirch Waldenburg.

Csukorkái fölötte jó hatásuk nómnek köhögésénél és astmatikus bajánál.
BUSCH, lelkész, Weischütz

Kaphatók: Selmezbányán Takáts Miklós úr üzletében, valamint Budapesten: Török József ur gyógytárában (Király-utca 12.) és direct: Hoff Jánosnál, cs. és k. udvari szállító, Bécs, I. Bez., Graben Bräunerstrasse, 8.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

2-8